

U MEDITERANSKOM PLESNOM CENTRU U SVETVINČENTU Matija Ferlin oživio Antigonu "otkinutim" glasom

*Iako se izbor engleskog jezika čini dvojben, u Matije je sve u pomicanju granica, u umjetničkom eksperimentu, u poetičnosti, začudnosti, kao i u 'minimalističkoj' vizualnoj i scenskoj raskoši, a kad smo kod glume, višekratni dojmljiv Matijin izraz prestravljenosti pokazao je njegov nikad upitan glumački kvalitet * To s glasom, zbog iznimne fizičke i mentalne zahtjevnosti, zaslužuje posebnu pohvalu jer ozvučeni autor sve izgovara uživo, iako su mnogi u publici mislili da je Ferlinov glas unaprijed snimljen, i to zbog "neautentične" mirnoće glasa spram serije napornih fizičkih pokreta*

Ukoliko je među onima koji su dugim aplauzom ispratili Matiju Ferlina i njegovo 75-minutno premijerno uprizorenje "Antigone" ovog vikenda u Mediteranskom plesnom centru u Svetvinčentu bilo i pokojeg neiskrenog posjetitelja koji je, manje upućen u višegodišnje Ferlinovo koreografsko-scensko istraživanje, očekivao klasičniju glumu, više plesa, više dramske dinamike i, konačno,

Aristotelovu katarzu, ostao je malo razočaran. Tim više što predstava traje relativno dugo, a k tome Ferlin tekst izgovara na (jako dobrom) engleskom jeziku. Potonje se ipak čini dvojbenim autorskim izborom, jer bez obzira na veće ili manje poznavanje engleskog u publike, materinji je materinji, posebno u 'kliznom', neopterećenom prijemu Sofoklove tragedije.

No, kod Matije je sve u pomicanju granica, u umjetničkom eksperimentu, u poetičnosti, začudnosti, kao i u 'minimalističkoj' vizualnoj i scenskoj raskoši, zbog čega bi bilo nepravедno preskočiti scenografa, starijeg brata Mauricia Ferlina i oblikovatelja svjetla Sašu Fistrića. A kad smo kod glume, kroz predstavu višekratni dojmljiv Matijin izraz prestravljenosti, otvorenih usta, pokazao je i u tom detalju njegov nikad upitan glumački kvalitet.

Nakon "Tartuffea" odigranog prije sedam mjeseci na istoj pozornici - i tada i sada uz snažnu i sugestivnu glazbenu podlogu odličnog Luke Prinčića - "Antigona" je nastavak Ferlinovog projekta "Staging a Play", u kojem ovog nagrađivanog koreografa i redatelja fascinira kako na pozornici omogućiti susret između tijela i teksta, ali koji neće biti tipično dramski, te kako ostvariti odnos između riječi i pokreta pod uvjetima koji izmiču 'klasičnim' kazališnim principima.

- Takav pothvat može zvučati pretenciozno, ali ja zaista vjerujem da kazališne konvencije, čak i nakon prvih avangardi i booma postdramskog teatra, ostavljaju još puno prostora za igru. Upravo ti procjepi u ustaljenim modusima stvaranja i gledanja predstava, meni su najinteresantniji prostor stvaranja, pojasnio je svojedobno autor.

Za razliku od grupne glumačko-plesne izvedbe "Taruffea", ovaj se put Matija Ferlin odlučio na iznimno zahtjevnu solo izvedbu, kojom se bavio u seriji radova "Sad Sam". Zadržavajući narativ Sofoklove drame i logiku dramskih situacija, Matija je sveo dramska lica i njihove funkcije na jedno izvođačko tijelo i jedan glas. To s glasom, zbog iznimne fizičke i mentalne zahtjevnosti, zaslužuje posebnu pohvalu jer je sve izgovarano uživo (ozvučeno i planski producerski "speglano"), iako su mnogi u publici mislili da je Ferlinov glas unaprijed snimljen, i to zbog "neautentične" mirnoće glasa spram serije napornih fizičkih pokreta. Ta igra s autonomnim glasom (usta, naime, ostaju publici nevidljiva zbog maske, okrenutih leđa, trenutnog napuštanja prostorije), dakle ta scenska autonomija govora oslobođena je i od tijela koje ga izgovara i od pokreta koji ga prati.

Jasno da se, uza svo scensko istraživanje, autor drži primarno Antigone, tog simbola moralnog sukoba između ljudskih i božanskih zakona, smatrajući da će i 26 stoljeća nakon prvih izvedbi, Antigona ostati aktualna sve dok ugnjetavački i izrabljivački sistem vlasti postoji. Antigona je lik koji u svojoj složenosti snažno simbolizira otpor koji je bez sumnje potkovan tradicijom, to jest ljubavlju dok joj suprotstavljeni Kreont, možda još tragičniji lik od nje same, negira tu istu tradiciju pod izlikom demokracije. Lijepo nam je to uoči premijere rekao Matija Ferlin: "U slijedu njezinih misli i njezinog zakona, ljubav Antigone prema bratu, njegovoj duši, njegovom dostojanstvu ne preza ni pred čim. Njezina ljubav postaje otpor, otpor politički čin, a politički čin smrt i na koncu smrt ljubav. Loop aktualan do danas". (Zoran ANGELESKI, snimio Andi BANČIĆ)